

Ольга УГРАК

Юрій ДУДИКЕВИЧ

Віктор ГОРБАНЮК

ПОСІБНИК НАРОДНОГО ПІДПРИЄМЦЯ

Практичні рекомендації

Львів
“СПОЛОМ”
2014

Посібник призначений для особистостей, які хочуть реалізувати себе в правовому статусі людини. На відміну від підприємств комерційного простору (утвореного та контрольованого державою УКРАЇНА), народні підприємства некомерційного простору утворені громадами жителів – людей. Вони працюють на основі самооподаткування, яке йде на розвиток територіальної громади, отже вирішують виробничі та соціальні проблеми села, селища, міста. В посібнику подані зразки документів, потрібні для трансформації місцевої територіальної громади у громаду людей, яка житиме на основі прямого народовладдя, та зразки документації для створення народних підприємств. Значна увага приділена діяльності попередників, які жили у ХХ ст. та напружували соціально-економічні структури майбутнього суспільства. Прикладним аспектом посібника є застосування недорогих пристроїв сонячної енергетики у сільському господарстві та принципів роботи молочної галузі з переробкою молочних продуктів на селі.

© Уграк О. І., 2014

© Дудикевич Ю. Б., 2014

© Горбанюк В. О., 2014

ЗМІСТ

Переднє слово	4
I. Свобода, рівність, братерство як принципи організації посткапіталістичного ладу.....	5
II. Сучасна Україна. Можливості трансформації суспільства	13
III. Верховенство права?	17
IV. Основи самоорганізації територіальних громад, їхня структура та діяльність.....	23
V. Від громад – до розвинутої народної економіки	29
VI. Кооперативний рух на основі народного підприємництва	35
Післяслово	44
Пролог до поеми “МОЙСЕЙ”. <i>Іван Франко</i>	45
Література	46
Вміст компакт-диску	47

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Задум написання цієї книги виник в ході семінарських слухань та обговорень у Львові та Хмельницькому діяльності територіальних громад та народних підприємств на їхній основі. У кінці 2013 року ми дійшли до згоди, що нині актуальною є публікація посібника щодо створення некомерційних народних підприємств, які б працювали на народну економіку. З іншого боку, необхідно було розкрити діяльність попередників, чий духовний спадок виявився потужним каталізатором перетворення суспільства. Ще одним поштовхом до написання послужила діяльність Майдану як свідчення незламного бажання українців до волі. До плюралізму думок Майдану додаємо своє бачення майбутнього України. Прикладним аспектом посібника є висвітлення можливості застосування простих технологій сонячної енергетики, доступних майже кожному. Для виготовлення недорогих сонячних колекторів та інших пристроїв на їхній основі можна задіяти різні структури народної економіки з метою зменшення споживання традиційних енергоносіїв у побуті та на виробництві.

Застосування нових підходів лише у молочній галузі, які ґрунтуються на організації кооперативів в рамках народних підприємств, річно може принести селу не менше 35 млрд. грн. в масштабі всієї країни. Ці поодинокі приклади демонструють можливості села і міста, які замовчувалися владою впродовж 23 років незалежності. Автори висловлюють надію, що зацікавлений читач зможе знайти для себе відповіді на запитання, які є актуальними для нашої непростой дійсності. Висловлюємо вдячність Уповноваженому Львівської територіальної громади Наталії Переймибіді, яка своєю діяльністю та громадянською позицією надихнула нас до написання цієї книжки.

Епіграфи до кожного розділу вибрані з творів нашого народного генія – завжди сучасного Тараса Шевченка, чий 200 роковини відзначаються нині в Україні.

Правові аспекти діяльності територіальних громад більш детально розглянуті у розробках лабораторії з прав людини, яка працює в м. Хмельницькому під керівництвом Д. М'якова.

Ольга Уграк
Юрій Дудикевич
Віктор Горбанюк

Хмельницький – Львів, січень – березень 2014 року

*І день іде і ніч іде,
і голову схопивши в руки,
дивуєшся чому не йде
апостол правди і науки...*

I. СВОБОДА, РІВНІСТЬ, БРАТЕРСТВО ЯК ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОСТКАПІТАЛІСТИЧНОГО ЛАДУ.

25 років тому закінчилося світове протистояння соціалістичної та капіталістичної систем. Обидві системи розглядали право на володіння та ви-
снаження ресурсів планети як щось незаперечне. Змагання супроводжу-
валося нестримною гонкою озброєнь, ядерними випробуваннями та ло-
кальними війнами на територіях держав – сателітів. Для ядерних боєголо-
вок балістичних ракет потребувалась велика кількість збагаченого урану.
Найбільш раціональним способом було завантаження та переробка збід-
неного урану в ядерних реакторах атомних електростанцій. Отже, збідне-
ний уран перетворювався на збагачений, а тепла енергія як результат
ядерної реакції використовувалася для потреб народного господарства.
Так вибудовувалася стратегія розвитку обох військово-промислових комп-
лексів. На той час вважалося, що атомна енергетика працює бездоганно.
Але у 1986 році сталася Чорнобильська катастрофа, а через 23 роки поді-
бне повторилося на атомній станції Фукусіма в Японії, де не спрацював
потужний багаторівневий захист. На цьому безрадісному фоні катастро-
фічних провалів ядерної енергетики рішення парламенту ФРН закрити до
2017 року всі атомні електростанції виглядає дуже обнадійливо.

Зараз, коли людство отримує доступ до нових технологій, кількість по-
тенційних загроз суттєво зростає. Це зрозуміло, бо у суспільстві, де крите-
рієм успішності є прибуток, маємо хімізоване та генно-модифіковане сіль-
ське господарство, застосування великої кількості синтетичних речовин в
будівництві, побуті, медицині. Надра планети руйнуються застосуванням
технології гідророзриву пластів. Зрештою, всі відчули на собі “принади”
банківської системи, коли при несвоєчасній виплаті кредиту можна втра-
тити все. Більше того, державні структури формують рекомендації щодо
системи харчування, в які закладені інтереси промисловості. Наприклад,
в США рекомендації щодо споживання м’яса та молока застигли на рів-
ні 50-х років, хоча у світлі нових наукових досліджень доведена шкідли-
вість надмірного споживання цих продуктів. У сучасному суспільстві на-
ймана праця розглядається як товар, що знецінює творчий інтерес праців-

ника та стимулює депресивні явища у суспільстві [1]. І нарешті продовжується розграбування родовищ корисних копалин, збільшується (незважаючи на рішення конференцій світового рівня) використання викопного палива, що вже призвело до серйозних кліматичних змін. Тому напрошується висновок, що уряди більшості країн не виражають інтересів своїх громадян. Отже, вимагаються інакші підходи до творення нового суспільства.

Нині, як ніколи, людство залежне від природних ресурсів. Кількість населення планети стрімко зростає, отже виробляється більше товару, будується нове житло, що спонукає до зростання енерговитрат та видобування корисних копалин. Просто на очах розпадаються економічні концепції Західного світу та ілюзії, породжені цими концепціями. Адже з точки зору реалістичних економічних теорій корисні копалини включно з невідновлювальними енергоносіями є своєрідним капіталом, який слід зберігати і по можливості зменшити його використання. Ним же є і стан природних ресурсів (води, повітря, лісів, морів і океанів). Згідно з [1], фінансові надходження від продажу продуктів, отриманих з корисних копалин, мали б спрямовуватися на розвиток виробництв, незалежних від нафти, газу, вугілля. Більше того, їх надмірне спалювання загрожує існуванню нинішньої цивілізації. Чому ці проблеми не виникли 60-70 років тому? Дії людини на природу у першій половині XX століття не виходили за рамки дозволеного. Другою причиною є поява невідомих природі сполук, перед якими вона беззахисна. Це стосується як синтетичних, так і радіоактивних речовин. Останні події в Японії (Фукусіма) наочно показали небезпечність цього підходу.

Ці зовнішні прояви дії світового виробництва, основані на матеріалістичних економічних теоріях XIX ст. На чому ґрунтуються ці економічні теорії? У першу чергу роль людини як виробника матеріальних благ нівелюється. Критерієм діяльності комерційного підприємства є отримання прибутку, а не розвиток особистості, для якої творча праця є значущою. Більше того, сучасна автоматизація гонить на вулицю людей в селах та містах, що створює соціальну напругу та інші негативні явища.

Тому децентралізація виробництва і створення нових робочих місць є запорукою процвітання суспільства, якщо участь людини в процесі виробництва значуща. Якщо ж праця безрадісна, то на певний час єдиним стимулятором стають гроші. У 60-х роках минулого століття з'явилися заклики до перегляду існуючих соціалістичних та капіталістичних економічних теорій [1]. Отримання прибутку не повинно виправдовувати безжалісного пограбування надр. Потрібні винаходи та обладнання, які б гальмували сповзання людства до глобальної катастрофи. По суті, від науки та техніки вимагається дати обладнання та способи виробництва, що:

- Доступні майже кожному
- Придатні для дрібного виробництва
- Задовольняють творчим потребам людини.
- Не руйнують навколишнього середовища.

Це так звані серединні технології, до яких можна перейти шляхом спрощення технологій високих.

Сукупність всіх вищенаведених вимог знаменує ненасильство і гармонійні стосунки з природою, що дає змогу будувати довговічні господарства. Тобто будь-який пристрій, керований людиною, має право на існування (наприклад, мотоблок чи комп'ютер). Не може бути обладнання, з допомогою якого людина стає додатком, а економічна влада концентрується у руках невеликої групи людей. Вартість обладнання має бути співмірною з рівнем прибутків працюючого. Тільки тоді дешеве обладнання стане доступним кожному виробнику. Як зазначається у [1], у промисловості середня інвестиція на створення одного робочого місця не повинна перевищувати річної платні здібного і сумлінного працівника. Якщо для прикладу він річно заробляє 50 000 грн, то витрати на його робоче місце не повинні перевищувати цієї суми. Якщо ці видатки вищі, то багатство і влада поступово концентруються у руках олігархів, а якась частина населення не може знайти місця у суспільстві; дехто стає бездомним, наркоманом та злочинцем. Словом, обладнання має бути недорогим. Але окрім того, обладнання має призначатися для дрібного виробництва. Таким чином, його дія на природу є незначною порівняно з здатністю самовідновлення останньої. Звичайно, серединні технології можна застосовувати не всюди, але видно проглядаються перспективні області. Це в першу чергу природне землеробство та відновлювальна енергетика, переробка харчових продуктів.

Сумновідомими прикладами надвиробництва є ядерна енергетика, хімізоване сільське господарство, нові транспортні технології, добування сланцевого газу. Цей список можна поповнювати до безмежності. Зрозуміло, що мешканці невеликих поселень у стані більш раціонально розпорядитися своєю землею та іншими ресурсами, аніж великі компанії чи звихнуті на гігантоманії уряди та міжнаціональні концерни.

І зрештою, головною умовою є організація творчого процесу при виробництві. Якщо виробництво душить свободу особистості, то людина деградує. Праця, як і сім'я, є основою суспільства. Якщо основа прогнила, то маємо хворе суспільство, що несе загрозу всьому світові. На жаль, такі реалії нинішнього світу, які в Україні проявляються в найбільш концентрованій формі.

Гасла та цілі французької революції: **свобода, рівність, братерство** виявилися пророчими, але передчасними. Минуло ще 125 років і геніальний вче-

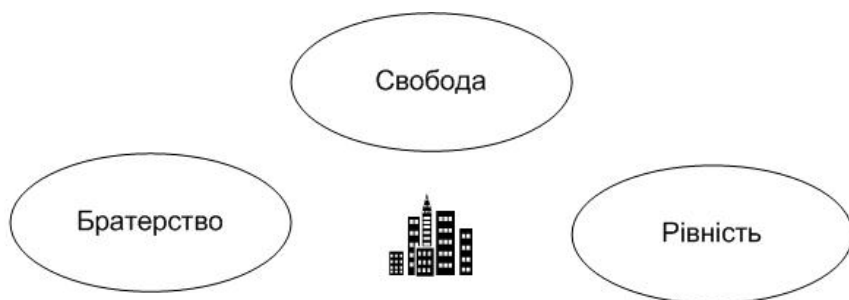

Рис. 1. Гасла французької революції

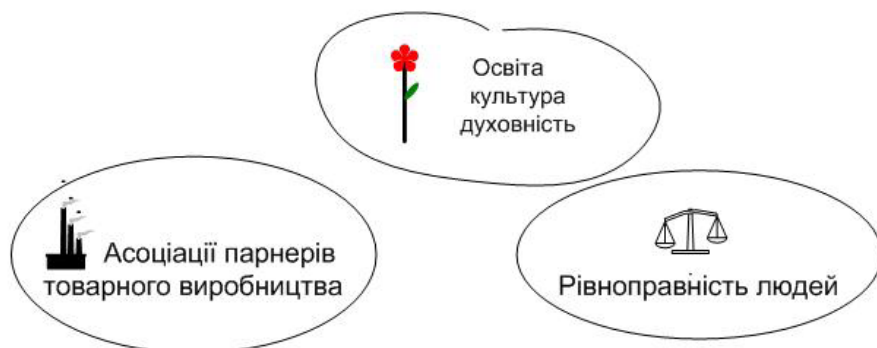

Рис. 2 . Пріоритети соціального організму

Рис. 3. Розділення духовності, права та економіки

ний, практик та філософ Рудольф Штайнер у 1919 р. запропонував троїсту модель соціального організму, яка втілює ці принципи (рис. 1). Спробуємо по-слідовно описати запропоновану в [2] троїсту модель соціального організму.

Свобода полягає у вільному духовному житті, де кожен зможе виявити та розвинути свою обдарованість.

Рівність гарантує рівноправність людей у правовому полі незалежно від їхнього майнового стану.

Братерство означає асоціативну організацію підприємств, де кожний учасник підприємства є партнером і отримує належну йому частку винагороди. Це означає, що робоча сила вже не є товаром (рис. 2). Перейдемо до наступного кроку деталізації.

Вільне духовне життя – це розвиток індивідуальної обдарованості та соціальної свідомості кожного через освітньо – культурні заклади, релігійні громади, благодійні фонди тощо.

Рівноправність людей забезпечується через регулювання стосунків між людьми у правовому полі, де всі рівні перед законом.

Асоціативна організація виробництва ґрунтується на індивідуальній обдарованості працівників, які усвідомили значимість своєї діяльності для виробництва та суспільства в цілому. Допускається добровільне утворення корпорацій та консорціумів підприємств з метою розвитку економіки (рис. 3).

Поки що ми розглядали способи організації духовного, правового та економічного життя окремо, без їх взаємодії. Отже, як забезпечити баланс інтересів у суспільстві, при якому духовність стимулювала б розвиток економіки та права? Тому мають бути напрацьовані правові механізми, які б з одного боку чітко розмежували сфери діяльності економіки, права та духовності, а з другого – збагачували їх на основі взаємних впливів. Модель сталого соціального організму зображена на рис. 4.

Духовна сфера розвивається незалежно від інших. Для її повноцінного розвитку та благотворного впливу на економіку та право до неї необхідно передати всі освітні заклади. Таким чином, навчання вивільняється від впливу держави, яка намагається нав'язати цінності, яким не притаманна духовність. І навпаки – на основі духовності будуть запропоновані нові підходи та ідеї розвитку права та економіки, нових технологій. Більше того, економіка та право отримають обдарованих фахівців з новим, нестандартним мисленням. Але факт розвитку освіти у сфері духовності має бути підтверджений **законодавчо**. Державно-правова сфера отримує від духовної сфери ідеї та обдарованих соціально усвідомлених фахівців. По відношенню до сфери виробництва держава повинна виставити ряд обмежувачих вимог. Це мінімальний вплив промисловості на до-

вкільця, вилучення суб'єктів права з товарних відносин, забезпечення мінімального прожиткового мінімуму тощо (рис. 4). Визначальним є використання запропонованої Штайнером моделі соціального організму на всіх рівнях – від села, району, області до країни.

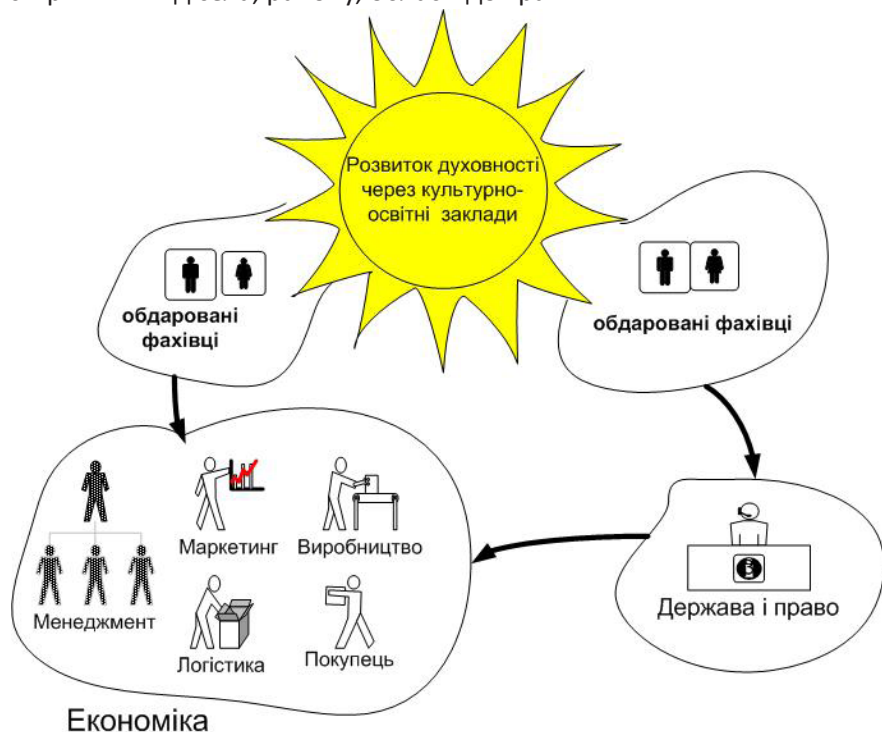

Рис. 4. Троїста модель соціального організму

При відсутності тиску з боку олігархічного капіталу розкриваються творчі нахили людини. Суть вчення Штайнера важлива тим, що його положення були опубліковані в 1919-1920 роках, коли у Росії почали будувати, як тоді здавалося, нове соціалістичне суспільство з одержавленням промисловості та сільського господарства. На думку Штайнера, такий жорсткий контроль з боку держави закріпачить духовне життя, що згубно вплине на розвиток країни. Як бачимо, прогнози цієї видатної людини справдилися.

У 20-х роках були зруйновані кооперативи, які підняли з руїн Росію. Подібна доля спіткала кооперативний рух Західної України у 1939 році, після приєднання цих земель до СРСР.

Тому не дивно, що навіть у США є тисячі незалежних громад, кількість яких постійно зростає. Це свідчить про незадоволення людей рівнем духовності та самореалізації в умовах панування ідеології, основаної на прибутковості економіки. В табл. 1 подані кількості незалежних громад у деяких країнах світу [3] станом на 1 січня 2014 року.

Табл. 1. Кількість громад у деяких країнах

Рейтинг країни	Одна громада на	Населення (млн.)	Кількість громад	Країна
3	191 тис. людей	318	1666	США
4	208 тис. людей	36	173	Канада
8	892 тис. людей	66	74	Англія
5	353 тис. людей	24	68	Австралія
1	113 тис. людей	5	44	Коста Ріка
10	2677 тис. людей	80	30	Німеччина
12	4259 тис. людей	119	28	Мексика
6	400 тис. людей	10	25	Швеція
2	180 тис. людей	4,5	25	Нова Зеландія
11	3000 тис. людей	66	22	Франція
9	1062 тис. людей	17	16	Нідерланди
7	400 тис. людей	6	15	Данія

Ось такий не дуже точний перелік громад. На основі цього списку можна зробити висновок, що у США – найпотужнішій країні світу існує найбільше громад мешканців, які по суті справи відділилися від держави. Те ж саме спостерігається у Канаді, Англії, Австралії, де рівень життя дуже високий. І нарешті, бідні країни нічим похвалитися не можуть, можливо із-за корумпованості влади, недосконалості законодавства, низького освітнього рівня, зовнішніх впливів, недостатньої інформованості населення. Виняткову першу позицію займає Коста Ріка, **індекс щастя** мешканців якої найвищий у світі [4]. Це країна з розвинутою економікою і незабрудненою територією, що забезпечує її економічну стабільність. До того ж з 1949 р армії як такої там не існує.

Отже, на прикладі маленької латиноамериканської країни Коста Ріка бачимо, як громадянське суспільство зберегло природу, розвинуло промисловість та сільське господарство. При **індексі щастя** №1 та

помірних доходах на душу населення (до \$10.000) вдалося вибудувати ефективну модель *сталого розвитку*. Цей термін був запропонований політичною елітою Швеції у 70-х роках минулого століття, коли холодна війна між соціалістичним та капіталістичним таборами була у повному розпалі. Вже тоді шведське суспільство зрозуміло *сталість* як розвиток економіки при одночасному подоланні бідності, наркоманії, забруднення середовища. Запровадження поняття сталості розвитку базувалося на широкій підтримці формальних та неформальних груп суспільства, які репрезентували різні верстви населення [5]. Подібні положення є в Філадельфійській декларації Міжнародної організації праці, прийнятій ще у 1944 році [6]:

- Праця не є товаром;
- Свобода слова та свобода об'єднання є необхідною умовою постійного прогресу;
- Злидні у будь-якому окремому місці є загрозою для загального добробуту;
- Усі люди незалежно від раси, віри та статі, мають право на реалізацію свого матеріально стану і духовного розвитку в умовах свободи і гідності, економічної стабільності та рівних можливостей.

Отже, Філадельфійська декларація проголошує багатокладність економіки, свободу об'єднання та духовного розвитку. Про це ж і говориться у статті 15 Конституції України [7]: «суспільне життя ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної різноманітності...».

Вище розглядалися способи організації суспільства на соціальних засадах. Які шляхи виходу України з затяжної кризи, де суспільство недостатньо організоване, а соціальні принципи керування державою не працюють?

Але існує інший спосіб організації суспільства, згідно з «Загальною декларацією прав людини» від 10 грудня 1948 р [8]. До речі, держава УКРАЇНА внесла її положення у свою Конституцію і підписала цю Декларацію у 1997 р. Є широка дискусія ООН про захист прав корінного народу. Ця теза як ніколи підходить для українського народу, який пережив світові, громадянські війни, голодомор та Чорнобиль, злодійську приватизацію народного господарства. Під захистом прав мається на увазі можливість організації сільських та міських громад, які б існували поза державою. Своєю чергою, підприємства громад функціонують у некомерційному просторі, тобто не перепродують товар, отриманий від іншого виробника, а виготовляють його самостійно чи надають послуги. В Україні такою формою є **народні підприємства**.

Висновки. У 70-х роках ХХ століття була запропонована концепція сталого розвитку, яка успішно впроваджена і розвивається у Швеції. Це розвиток економіки на екологічних засадах, усунення бідності, алкоголізму, наркоманії, що є результатом діяльності тисяч формальних та неформальних громадянських об'єднань, які беруть участь у державотворчих процесах.

У 60-х роках Ернст Шумахер висунув теорію серединного шляху розвитку сільських громад та екологічних підприємств на їх основі. Духовною складовою цього процесу було відновлення ролі людини як творчої особистості у трудовому процесі. Вважалося також, що на цьому шляху призупиниться сповзання людства до глобальної екологічної катастрофи.

Праці Рудольфа Штайнера, опубліковані на початку ХХ століття, стосуються відродження ґрунтів, розвитку духовності, поширення досвіду шкіл типу вальдорфських для організації та діяльності національних авторських шкіл, кількість яких постійно росте у світі, принципів організації суспільства. В них наголошується на необхідності розвитку творчих сил людини, яка могла би продуктивно працювати в економічному, духовному чи правовому середовищах.

Нині всі перелічені вище підходи стали надбанням людства і як ніде заповані в Україні.

Перш ніж переходити до розгляду питань економіки, вивчимо простір, в якому функціонують державні та громадські структури.

*І на оновленій землі
врага не буде супостата,
а буде син і буде мати
і будуть люди на землі*

II. СУЧАСНА УКРАЇНА. МОЖЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

На жаль, і нині в державі УКРАЇНА старі форми керування економікою ще не віджили. Розвинута система податків і поборів, творцем якої був голова кабінету М. Азаров, ще досі не скасована, внаслідок чого малий та середній бізнес практично знищений. В державі УКРАЇНА править державно-олігархічний капітал. Великий бізнес та державні структури тісно пов'язані між собою. Практично вся торгівля та залишки виробництва у державі УКРАЇНА зосереджені у комерційному просторі (рис.5). Злочинна система «розпилу» дозволяє красти чималу частину бюджету незалежно від партійної належності виконавців.

У комерційному просторі фінансовий статус жителя зведений до статусу фізичної особи, яка може найматися, бути роботодавцем чи службовцем. Словом, фізична особа працює в комерційному просторі заради грошей. Оскільки всі державні структури з 2004 року отримали статус юридичних осіб, то в українській державі всі без винятку жителі, включно з чиновниками, є фізичними особами. Громадянин як фізична особа має право провадити комерційну діяльність, відстоювати права в суді з державними та недержавними структурами, зобов'язаний вчасно сплачувати податки згідно з податковим кодексом. Фізичним особам присвоєні ідентифікаційні номери, що спрощує подачу звітності до фіскальних органів. У нашій державі жителі мають також права та обов'язки: займати виборні посади, захищати свої права в суді, служити у війську, отримувати соціальну допомогу, пенсію тощо. Це статус громадянина. І тут нам хвалитися нічим. Громадянські свободи урізані, вибори постійно фальсифікуються, пряме народовладдя тільки народжується. Навіть конституцію України останній президент України без особливих зусиль встиг перекроїти на свій лад. Адже незалежних судів немає і не може бути, бо вони **офіційно** зареєстровані як юридичні особи, мета яких – одержання прибутку.

Тоді виникає запитання: що робити з численними деклараціями про права людини, які від імені держави підписані у раді Європи, ООН та інших міжнародних організаціях? У цих умовах людина творець може реалізувати себе хіба поза комерційним простором або ж за кордоном. Що і зробили мільйони українців, які виїхали з рідної землі. Як показав недавній досвід другого Майдану, вимагати для себе та інших якихось прав та свобод у нашій державі смертельно небезпечно.

Зауважимо, що на фоні цих негативів комерційного простору існує можливість переходу до некомерційного простору, в якому проживають особи з правовим статусом людини (рис.5). Це так званий інший світ, у якому права людини захищені міжнародним законодавством. Людина у некомерційному просторі реалізує соціальні та екологічні проекти, виконавцями яких є народні підприємства. Вони не реєструються у фіскальних органах, працюють на принципах самооподаткування і забезпечують зайнятість населення своїх територіальних громад. Якщо соціальна складова некомерційного простору визначається статусом людини, то економічна – статусом інвестора – кредитора. Останній може інвестувати кошти у розвиток народного підприємництва і взяти участь у його діяльності.

Рис.5 Некомерційний і комерційний простори країни Україна

Інший світ дуже привабливий для науковців, розробки яких потрібні підприємствам, які розвиваються, бо не придушені податковим ярмом. По великому рахунку, справедливій державі існування іншого світу надзвичайно вигідне, бо громади людей ефективно використовують надходження до місцевих бюджетів, побудують школи, лікарні, дитячі садки та забезпечать населення роботою. Зрозуміло, що наповнення місцевих бюджетів здійснюватимуться за рахунок діяльності підприємств на територіях громад. Які чинники цьому сприятимуть? По перше, жителі місцевої громади мають статус **людей**, а не фізичних осіб, згідно з нормами міжнародного законодавства. Тобто народні підприємства територіальної громади людей мають право на зовнішньо-економічну діяльність.

По друге, перехід на принципи самооподаткування забезпечить різке зростання добробуту учасників підприємств та місцевої громади.

По третє, зростуть експортні можливості сільських підприємств, що дозволить на перспективу розвинути переробні галузі сільського виробництва. Статус інвестора-кредитора дозволяє вкладникам ка-

піталу керувати підприємством, якщо їхня діяльність буде направлена на розвиток виробництва. При виході з народного підприємства кредитор-інвестор сплачують комісійні. Як писав Штайнер, щорічні комісійні за діяльність повинні начислятися бувшим учасникам підприємства протягом певного часу, але розмір їх повинен поступово зменшуватися. Отже, кошти на розвиток принесуть інвестор-кредитори.

Хто з жителів старої формації (комерційний простір) міг би бути учасником процесу трансформації суспільства? По перше, це наукові працівники, вчителі, здібна освічена молодь, люди села, яким набридло поневірятися по світах. По друге, чесні дрібні службовці, які б хотіли працювати на розвиток громади та її підприємств.

Залишається додати, що частина людей громади буде зайнята вихованням та навчанням нового покоління. Тобто цей процес зараз тільки починається і закінчиться відділенням області духовного від виробництва матеріальних благ. В результаті таких трансформацій в майбутньому державні структури будуть виведені навіть з комерційного простору. Їхньою функцією буде регулювання правових відносин в економіці з метою недопущення капіталу до влади. Це означає забезпечення рівності людей перед законом. Які завдання поставити перед громадами людей в некомерційному просторі? В першу чергу це розвиток духовності. Як пише Штайнер, помилкою Маркса та його наступників було нерозуміння впливу духовності на робітничий клас. Тому релігію, духовну літературу, театри та музеї марксистів підмінили вірою в те, що перерозподіл власності призведе до покращення життя та справедливого розподілу благ. Отже, роль науковців у процесі переформатування суспільства важко переоцінити. Це дійсно та сила, яка може стояти на вістрі еволюційних процесів, бо їхнім капіталом є розум та гуманістичні переконання. Громади є власниками землі, тому спільна робота не тільки можлива, але й надзвичайно продуктивна. З часом некомерційний простір буде все потужніше впливати на діяльність держави. Промисловий розвиток громад забере з базарів тисячі людей і поверне їх до нормальної праці. Дехто з продавців залишаться у комерційному просторі як агенти по збуту продукції народних підприємств. Такі прямі зв'язки з виробничниками зменшать ціни на товар, бо кількість перекупників суттєво зменшиться. Вони зроблять життя цих агентів більш впорядкованим та осмисленим.

III. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА?

Правові відносини в Україні визначаються Конституцією України та міжнародними пактами, конвенціями ООН, Ради Європи, ЄС, підписаними представниками нашої держави і ратифікованими Верховною Радою.

Конституція України – це основний закон, що закріплює її суспільний і державний устрій, принципи організації та діяльності державних органів, основні права й обов'язки громадян, виборчу систему [9]. Конституція України... *має найвищу юридичну силу. Закони України... приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй* [7].

Вираз «має найвищу юридичну силу» означає, що *норми Конституції України застосовуються безпосередньо і незалежно від того, чи Верховною Радою прийнято на їх розвиток відповідні закони, або інші нормативно-правові акти* [7]. Інакше кажучи, Конституція України (Основний Закон України) – застосовується незалежно від того, чи є інші закони або нормативно-правові акти (укази та розпорядження президента, постанови Верховної Ради, кабінету міністрів) та будь-які інші *підзаконні акти*, які не мають сили закону та застосовуються до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових, службових осіб з метою регулювання їхньої діяльності на благо народу – єдиного джерела влади в Україні [7].

Тепер з'ясуємо, що таке *держава*. Вона складається з **людей**, які її заснували, керуючись правом на самовизначення. Громадяни держави є співвласниками державного майна і природних ресурсів. Паспорт підтверджує особу громадянина та право участі в управлінні державними справами, право володіти землею та іншими ресурсами. Кожна держава формує бюджет, в якому збалансовані річні прибутки та видатки. Розподіл та контроль за використанням бюджетних коштів покладено на міністерства. Погодження роботи різних міністерств здійснюється кабінетом міністрів, яким керує прем'єр – міністр. Державу представляє президент, права та обов'язки якого визначаються Конституцією. **Не зайвим буде нагадати, що президент В. Янукович зробив тихий переворот, змінивши у 2010 р Конституцію для отримання більших владних повноважень.**

Завданням держави є забезпечення соціально – економічних, культурних потреб людей згідно з ст. 3 Конституції України: *«Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю»*.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Отже, вищою соціальною цінністю в Україні є *людина*, а також її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека, а головним обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини. Окрім того, Президент України є *гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина* [7]. Президент України несе *персональну відповідальність* за додержанням Конституції України.

Але що таке «статус людини» і «права людини»? На жаль, в українському законодавстві відсутнє чітке визначення цих понять. Детальніше роз'яснення подається в [10].

Громадянин України – людина, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та (або) міжнародними договорами України.

Як вже було зазначено вище, громадяни мають закріплене у Конституції України, деклараціях та міжнародних договорах України право на:

- участь у управлінні державними справами,
- землю та інші природні ресурси.

Також, відповідно до ч.1 ст. 22 Конституції України *права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними*. Це означає, що окрім перелічених у Конституції України прав і свобод людини і громадянина існує безліч інших прав і свобод, які не суперечать положенням Конституції України, оскільки відповідно до ч.1 ст. 19 Конституції України *«ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством»*.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України. Підзаконні акти (постанови, накази, укази, розпорядження, декрети тощо) не є законами України і до законодавства не відносяться). Кожен, хто проживає на території України, здійснює свої права за принципом «дозволене все,

що не заборонено законом», а органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи здійснюють свої повноваження за принципом «дозволене лише те, що передбачено законом».

Громадяни як співзасновники держави і єдине джерело влади в державі, здійснюють владу як *безпосередньо* (пряма демократія), так і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (представницька демократія)[7]. Безпосередніми формами демократії є вибори, референдум тощо. Згідно з Конституцією в Україні існує виконавча, законодавча та судова влада. У країнах з розвинутою демократією є ще четверта влада – незалежні засоби масової інформації, які формують громадську думку. На жаль в Україні ці прояви четвертої влади поширені лише в часі соціальних потрясінь. Так було на першому і другому Майданах.

Отже, яка система влади в Україні? **Виконавча влада** реалізована через міністерства, які з 2004 р. стали юридичними особами. У 2010 р податкова адміністрація разом з митницею була реформована у міністерство доходів та зборів з символічною назвою «мінздох». Дійсно, після другого Майдану його збираються ліквідувати. Так чи інакше, фінансові потоки платників податків надходять у кабмін, де згідно з прийнятим бюджетом витрачаються на заплановані потреби. Ця діяльність не вельми ефективна, частина коштів розкрадається, але якимось цей державний механізм працює.

Законодавча влада. На разі її просто не існує, оскільки Верховна Рада зареєстрована як юридична особа. Тому до здійснення глибокої реформи влади основне призначення ВР – отримання прибутку, бо всі депутати по визначенню є учасниками цієї юридичної особи.

Судова влада. То саме можна сказати про судову гілку влади як юридичну особу, яка може працювати згідно з оплаченими послугами. Тому твердження про незалежність українських судів – просто димова завеса, якою прикривають корупційні дії на захист грошовитих замовників або замовні політичні судові процеси.

Отже з трьох гілок діючою залишилася виконавча влада, яка стала юридичною особою, що дозволяє майже офіційно красти народні гроші, продавати найбільш ефективні підприємства, посиляючись на відсутність бюджетних коштів.

Згідно зі ст. 176 Цивільного кодексу:

1) Держава не відповідає за зобов'язаннями створених нею юридичних осіб.

2) Юридичні особи, створені державою, не відповідають за зобов'язання держави.

Це означає, що держава не відповідає за діяльність створених нею міністерств, судів, інших юридичних осіб. Винних немає.

Але, як кажуть в народі, святе місце пустим не буває. Тому прийшов час нам самим братися за реорганізацію владних повноважень. При відсутності судової та законодавчої і бездіяльності виконавчої гілок український народ має запропонувати нові принципи організації суспільства на основі прямого народовладдя. Пряме волевиявлення народу полягатиме у реалізації ст. 5 Конституції: *носієм суверенітету і єдиним джерелом влади є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.*

Рис.6. Владні тенденції та повноваження в Україні

Приватизація усіх гілок влади президентами України після 2005 р знищила судову та законодавчу владу, що вкрай негативно відбилось на правах і свободах людей, які стали радше декларативними аніж реальними. Тому в Україні все більше людей приходять до висновку, що зміна чергової партії на владному Олімпі нічого не вирішить. Існуючий політичний устрій не забезпечив виконання цілей, задекларованих у Конституції. Сучасна судова, виконавча та законодавча влада не відповідають вимогам часу і мають бути трансформовані. Здійснити таку трансформацію може тільки народ через свої представницькі органи у кожній громаді. Тоді можна буде реалізувати ефективні процедури відкликання на-

родних обранців, контролю розподілу коштів, розвитку та впровадження сучасних екологічних технологій тощо. Тобто йдеться про розгалужену вертикальну структуру Уповноважених, яка починається від села, району, області і підзвітна своїм громадам.

Правовою основою діяльності такої системи народовладдя є статті Конституції, міжнародні конвенції та пакти, підписані представниками нашої держави, та закон про зовнішньоекономічну діяльність.

Оскільки правовий статус *людини* як суб'єкта права в Україні підтверджений відповідними рішеннями Конституційного Суду України, то громада, що складається з *людей*, має можливість реалізувати пряме народовладдя на території проживання. Це означає, що *людина* в такому громадянському просторі є поза дією структур державної влади.

Основою міжнародного права є «Загальна декларація прав людини» та «Міжнародний пакт про громадянські та політичні права». Згідно з цими документами кожна *людина* має право на визнання її правосуб'єктності. Зрозуміло, що територіальні громади повинні творити свої управлінські та промислові структури. Згідно з положеннями міжнародного права такі виробництва працюють в некомерційному просторі і тому не підлягають оподаткуванню держави. Самим же громадам (українському народу) належать земля та надра. Наприклад, ст. 2 ч. I Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права викладена таким чином: «Всі народи для досягнення своїх цілей можуть вільно розпоряджатися своїми природними багатствами і ресурсами без шкоди для будь-яких зобов'язань, що впливають з міжнародного економічного співробітництва, ґрунтованого на принципі взаємної вигоди, та з міжнародного права. Жоден народ ні в якому разі не може бути позбавлений належних йому засобів існування». А ст. 25 ч. IV стверджує, що «ніщо в цьому Пакті не може тлумачитися як приниження невід'ємного права всіх народів повністю і вільно володіти і користуватися своїми природними багатствами та ресурсами [10].

Зовнішньоекономічна діяльність народних підприємств територіальних громад регламентується Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 року [11]. Згідно з цим Законом народ України має виключне право *самостійно* та незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території України, керуючись законами, що діють на її території, а держава Україна має **неухильно** виконувати всі договори та зобов'язання в галузі міжнародних економічних відносин. Принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва полягає у:

- Праві суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності добровільно вступати у зовнішньоекономічні зв'язки.
- Праві суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності здійснювати її у будь-яких формах, які прямо не заборонені чинними законами України.
- Обов'язку додержувати при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності порядку, встановленому законами України.
- Виключному праві власності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на всі одержані ними результати зовнішньоекономічної діяльності.

Тепер уявімо собі, що територіальна громада позиціонує себе як юридична особа. Отже, вона складається з учасників – фізичних осіб, які **зобов'язані** діяти у правовому полі держави УКРАЇНА, яка має потужний репресивний апарат у вигляді силових структур та 'ручних' судів усіх рівнів. Отже, скаржитися немає кому, оскільки фізична особа чи їх сукупність не дуже цікавить міжнародні інстанції з точки зору суб'єкта права. При нашій потужній податковій системі, яка часто міняє правила гри, засудити громаду як юридичну особу не складає жодних труднощів. На своєму правовому полі держава як виразник інтересів олігархічного капіталу завжди відбере у громади – юридичної особи надра, земельні ресурси чи нерухомість. Таке пониження правового статусу дорого обійдеться громаді, адже кожний із нас як узаконений кріпак стикався з залежністю судової системи від олігархічних угруповань. Зрештою, про це свідчить історія незалежної України від 1991 року. Спочатку були знехтувані права громадян України на частку народної власності шляхом несправедливої приватизації, організації липових приватизаційних фондів, розпродажу флотів, розкрадання обладнання та матеріальних запасів промислових підприємств. Далі гірше – передача надр України у концесію добувачам сланцевого газу на 50 років, передача у довгострокову оренду землі західним та східним сусідам. Страшно подумати, чим закінчатимуться китайські «десанти» на 3 млн гектарів родючої української землі. Якщо на одному гектарі осяде одна китайська родина, то через покоління кількість китайського населення переважить кількість жителів України у 2-3 рази. Тобто може так статися, що найбільш родючі землі відійдуть китайським поселенцям, а землі Західної України, Донбасу, Харківщини будуть сплюндровані застосуванням розривних технологій добування сланцевого газу. На мові міжнародного права це називається екоцидом, тобто екологічним геноцидом, наслідком якого стануть масові онкозахворювання і безпліддя.

IV. ОСНОВИ САМООРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, ЇХНЯ СТРУКТУРА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ

Традиції громадського життя в Україні сягають давніх часів. Ще за часів Київської Русі існувало «копне право» згідно з яким громада краю запрошувала князя для захисту території від наїздів ворогів. Громада могла розірвати такий договір та позбутися князя при перевищенні ним повноважень або спробі узурпації влади. В давніх тогочасних літописах зафіксовані випадки, коли внаслідок порушень копного права князі змушені були тікати з міст. На жаль, звичай *копного права* перервався у пізніші часи. Нині, згідно з Законом «Про місцеве самоврядування в Україні» [12/D1.1] *територіальна громада* – це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративними одиницями. Можливе об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр. Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами як безпосередньо, так і через створені ними сільські, селищні міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Отже, наяву маємо альтернативу: громада керує безпосередньо, або віддає це право депутатам та адміністраціям різних рівнів. При цьому ніякого впливу на рішення депутатів громада не має. Більше того: громада практично не може відкликати депутатів, які пішли проти її волі. Наприклад, довгий час Львівська обласна рада не давала дозволу на впровадження технологій гідророзриву пластів на території області з метою видобутку сланцевого газу. Під шаленим тиском корумпованої влади більшість депутатів восени 2013 року дали згоду на цей дозвіл; вони невідкликані і далі керують нами.

Кожна територіальна громада має свою систему збирання коштів, які потім витрачаються на благоустрій території, пенсійне забезпечення членів громад, охорону здоров'я, охорону порядку, культуру, освіту, науку. Зрозуміло, що основним джерелом доходів є економіка. Важливими є також способи і принципи розподілу фінансів. На жаль, в Україні залишилися старі рудиментарні принципи розподілу, коли фінансові потоки ідуть до центру, а звідти непропорційно і несправедливо розподіляють-

ся по областях. На основі вищевикладеного можливі різні способи організації структури влади та економіки.

Недоліки управління країною з одержавленою економікою всім відомі. Це централізований розподіл коштів, надмірний управлінський апарат, зловживання, неможливість відкликання депутатів усіх рівнів, відомчі та містечкові інтереси, висока імовірність вчинення корупційних дій тощо.

Натомість система влади громад тільки зароджується. Її безсумнівною перевагою є децентралізація розподілу коштів, суттєве зменшення чисельності та структури управлінського апарату а отже і швидке реагування на вирішення нагальних проблем шляхом залучення відповідних фахівців. До того ж, Уповноважений кожної громади виконує представницькі функції лише зі згоди громади; він звітується перед нею, що усуває ризики хабарництва та вчинення неправомірних дій. Гадаємо, що в недалекому майбутньому дійде до незалежного співіснування обох систем, де з ростом духовності буде розвиватися народна економіка, а функції захисту прав людей, кордонів та оборони візьме на себе оновлена правова держава. Вона ж дозволить товарні, а не правові відносини в усіх галузях торгівлі та виробництва.

Договір територіальної громади

Для укладання договору територіальної громади, що діє на принципах прямої демократії, достатньо трьох осіб з правовим статусом **люди-на**. Ці люди укладають між собою **Договір територіальної громади**, що є міжнародною, владною, організаційно-правовою формою самозабезпечення, самоорганізації, самозахисту, безпосереднього самоврядування та прямого народовладдя людей – жителів цього населеного пункту [13/D1.4]. Приєднання та вихід з цього Договору здійснюється шляхом укладання відповідної Угоди з Уповноваженим у справах територіальної громади [14/D1.6].

В дійсності процес приєднання відбувається у кілька етапів. На першому етапі людина – житель населеного пункту приєднується до Договору територіальної громади згідно з своїм волевиявленням і отримує копію цього Договору. На другому етапі людина – житель населеного пункту ознайомлюється з текстом Договору з Уповноваженим територіальної громади і підтверджує, згоду з усіма його положеннями. Таким чином, вона стає учасником територіальної громади і отримує копію Договору з Уповноваженим територіальної громади.

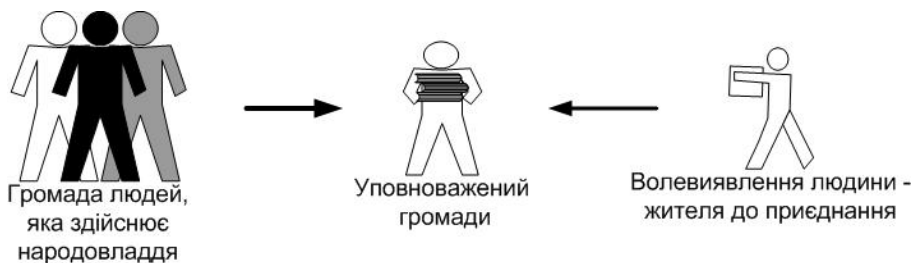

Рис.7. Процес приєднання людей до громади

Волевиявлення жителя – людини закріплюється відповідним документом [15/D1.2], який підтверджує її правосуб'єктність у світовому екстериторіальному правовому просторі та суверенному просторі людей народу України. Таким чином, правовий статус людини підтверджується після заповнення такого документу (рис. 8).

Світовий міжнародний екстериторіальний правовий простір Суверенний простір людей народу України	
ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ про затвердження правосуб'єктності ЛЮДИНИ	
Фотографія власника	Прізвище
	Ім'я
	По батькові
	Дата народження
	Стать
Народне самоусвідомлення	Особистий підпис власника
Правовий статус власника:	людина
Дійсно до:	довічно
Дата підписання:	

Рис.8. Волевиявлення правосуб'єктності людини

Цей документ є посвідченням людини народу України відповідно до ст. 6 Загальної декларації прав людини та ст. 16 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. Вилучення цього документу у людини є злочином відповідно до ст. 337 ККУ. Детальніше роз'яснення прав власника цього документу приведені на звороті бланку волевиявлення.

Договір територіальної громади у правовому аспекті є міжнародною суверенною владною неурядовою організаційно-правовою формою самозабезпечення, самоорганізації, самозахисту, безпосереднього самоврядування та прямого народовладдя людей – жителів певного населеного пункту. Предметом договору

є права і свободи людини, відповідальність держави перед людиною за свою діяльність, способи народного волевиявлення. Правовий статус громади дає право на управління майном, що є в комунальній власності. Матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування є

рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальної громади населеного пункту. У договорі передбачено також здійснення місцевого самоврядування як безпосередньо, так і через міську (сільську) раду та її виконавчі органи.

Діяльність територіальної громади на основі Договору

Територіальна громада складається з:

1. *Жителів міста або села, які підписали договір і які позиціонують себе як **люди**.*
2. *Уповноваженого у справах територіальної громади.*
3. *Уповноваженого з питань реєстрації.*
4. *Уповноважених в різних областях діяльності суспільства (корупція, медицина, фінанси, тощо).*

Права та обов'язки Уповноваженого

Правовою основою діяльності Уповноваженого є міжнародні декларації, пакти, конвенції, до яких приєдналася Україна, Закони України, які не суперечать Конституції [7], інші нормативно-правові акти у частині затвердження прав і свобод людини, прав народів, захисту міжнародної, некомерційної, інвестиційної діяльності, а також звичаєве право та традиції жителів населеного пункту.

Діяльність Уповноваженого відбувається виключно на підставі довіреностей, які є невід'ємною частиною його Договору з громадою. Особливі уваги заслуговує статус Уповноваженого як **людини**. Він діє як некомерційний агент громади і вправі не підписувати і не виконувати доручення, виконання якого суперечить Конституції, міжнародним договорам чи Законам України. Уповноважений має бути незалежним від державних чи комерційних структур. Більше того, він не веде діяльності від власного імені. Тим не менше Договір громади з Уповноваженим [14/D1.6] містить застереження про обмеження його дій та відповідальність при виконанні доручення. Він має діяти, дотримуючись суті доручення, не має права делегувати іншим особам виконання доручення, розголошувати конфіденційну інформацію. Він також має дотримуватись прав і свобод людини у своїй діяльності.

Територіальна громада безпосередньо або через утворені нею органи місцевого самоврядування:

- управляє майном, що є в комунальній власності,

- затверджує програми соціально-економічного розвитку і контролює їх виконання,
- затверджує бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць,
- реорганізовує та ліквідує комунальні підприємства, організації та установи та здійснює контроль за їх діяльністю,
- вирішує інші питання місцевого значення.

Отже, виникає слушне питання: яким чином забезпечити повнокріове наповнення бюджету міста чи села, припинити саму можливість здійснення корупційних дій? Розглянемо нинішню ситуацію у м. Львові. Тут (як зрештою по всій Україні) міська рада перетворилася на юридичну особу, яка взяла собі право вести комерційну діяльність. В історичному середовищі (в центрі міста) будуються шести- і семиповерхівки, що суперечить статусу історичного середовища Львова в ЮНЕСКО. Зате центр міста помальовано, оскільки головною метою є приваблення великої кількості іноземних туристів. Левова частка прибутку осідає в кишенях власників харчових закладів, готелів, які тисячами ниток пов'язані з чиновниками міської ради.

Описана ситуація всюди однакова і нею нікого не здивуєш. Просто у Львові ці явища видно неозброєним оком. Але місто занепадає, бо потрібні значні кошти, щоби припинити руйнацію старовинних будинків шляхом ремонту та відновлення фундаментів, дахів, систем каналізації тощо. Дійшло до того, що в 2013 р ЮНЕСКО поставила питання про виключення міста з світового списку пам'яток культури, які у Львові є у вкрай занедбаному стані. У цьому разі зникне останній стримуючий чинник і кожна пам'ятка буде розглядатися з точки зору її утилітарного використання, а не історичної цінності. Зрештою, при руйнуванні історичної пам'ятки звільняється земельна ділянка в центрі міста, яка коштує шалені гроші. Коли в центрі міста зруйнували палац Понятовських і на цьому місці збудували жакливу банківську будівлю, це викликало бурхливу емоційну реакцію представника ЮНЕСКО Хіларі Клінтон. Скандал зам'яли, але спокуса величезна і шестиповерхівки у центрі Львова ростуть знову і знову. Натомість кілька років тому трохи далі від центру на **вулиці Ярославенка** за одну ніч знесли дерев'яний будиночок – музей композитора Ярославенка, який є автором обробок гімну України для хорового співу. На тому місці швидко звели 9-поверхівку. Таких прикладів маємо сотні. Але виникає питання: де були і є департамент охорони

історичного середовища як структурна одиниця міської ради, інспекція держархбудконтролю тощо? Отже, правий був Рудольф Штайнер, котрий на вищий щабель поставив духовність, яка б впливала на державу, право, економіку з метою недопущення таких проявів. Якби відремонтовані найцінніші історичні будівлі центру Львова передали закладам духовності (наприклад музеям, творчим спілкам, видавництвам) то це було б найкращою гарантією їхньої збереженості. Що у цьому випадку могла б зробити територіальна громада Львова? По перше, слід запровадити інститут Уповноважених, починаючи від невеликих будинкових громад. Це надзвичайно важливо, бо у такий спосіб можна тримати зв'язок між невеликими частинами громади та вчасно інформувати їх про проблеми та способи їхнього вирішення. Першою і єдиною умовою є підзвітність та контрольованість Уповноважених усіх рівнів, яким би делегувались доручення на виконання завдань, поставлених кожною громадою.

У такий спосіб жителі громад можуть контролювати кожну ланку Уповноважених. Як вже згадувалося вище, міські структури ні в якому разі не можна перетворювати на юридичні особи, бо мешканці міста втрачають правовий статус людини, що може вплинути на захищеність громад. Далі, у такий же спосіб громада через своїх Уповноважених може контролювати видатки та надходження місцевого бюджету. Цей механізм розподілу має бути абсолютно прозорим, щоби максимально швидко вирішити всі проблеми, які накопичувалися десятиліттями. Зрештою, у вищесказаному немає нічого нового, бо так працюють мерії Швеції, які підтримують постійні та надійні контакти з формальними та неформальними об'єднаннями мешканців міста.

Послідовність дій щодо підписання Договору територіальної громади сіл, міст, селищ

Ці матеріали стосуються діяльності територіальних громад, які вирішили піти шляхом прямого народовладдя.

Для створення підписання Договору територіальної громади необхідно здійснити такі кроки:

1. Троє людей підписують Договір територіальної громади села, селища, міста.
2. Вибираються Уповноважені у справах територіальної громади села, селища, міста.
3. Підписуються Договори між жителями та Уповноваженими.

V. ВІД ГРОМАД – ДО РОЗВИНУТОЇ НАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Члени громади, які працюють на виробництві, мають посвідчення про правовий статус **людини** як суверенного кредитора-інвестора та її **волевиявлення у суверенному міжнародному некомерційному соціально-економічному просторі України** (рис. 9). Іншими словами, у світовому екстериторіальному просторі людина має право на некомерційну виробничу діяльність в якості суверенного кредитора чи інвестора виробництва. Нагадаємо, що перепродаж товарів є комерційною діяльністю та заборонений у некомерційному просторі.

Світовий міжнародний екстериторіальний правовий простір	
Суверенний міжнародний некомерційний соціально-економічний простір України	
ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ ЛЮДИНИ	
про затвердження правового статусу суверенного кредитора-інвестора	
Фотографія власника	Прізвище
	Ім'я
	По батькові
	Дата народження
	ЛЮДИНА Правовий статус власника
Особистий підпис власника	
емітент, принципал, бенефіціар Економічно-правові статуси суверенного кредитора-інвестора	
Дійсно до:	довічно
Дата підписання:	

Рис.9. Волевиявлення правового статусу людини як кредитора-інвестора

Цей документ стосується виробничої діяльності людини у некомерційному просторі [16/D1.2]. Тут вона виступає у статусі суверенного кредитора-інвестора, який може інвестувати кошти, нерухомість, засоби виробництва чи інтелектуальну власність у виробництво з правом отримання частки від кінцевого результату. Він також є власником своєї праці та результатів своєї праці. Вилучення цього документу у людини є кримінальним злочином. Наприклад, практикуючий лікар у правовому статусі кредитора-інвестора нещодавно довів у Хмельницькому суді, що він є власником своєї праці та її результатів і не є об'єктом та суб'єктом оподаткування.

Економічний розвиток кожної громади має базуватися на принципах сталості, які виключають бідність, алкоголізм, наркоманію, забруднення земель та території. Тобто економіка та екологія мають іти поруч з ростом благополуччя та духовного розвитку кожного. Економіка грома-

ди розвивається працею людей – виробників та народних підприємців. При наявності спільних інтересів вони можуть об'єднуватись у народні підприємства. Тривалість такого об'єднання залежить від цілей окремих учасників та завдань, поставлених перед самим народним підприємством. Зрозуміло, що дехто з учасників може вийти з народного підприємства після досягнення своєї мети, а інші можливо, захочуть працювати на дальшу перспективу. У цьому немає нічого поганого, бо у природі все розвивається та відмирає. Крім матеріальних благ залишиться досвід, отриманий учасниками під час спільної роботи над різними проектами. Причому учасники народного підприємства можуть належати до різних громад. Це дозволить внести у спільну діяльність елементи традицій того чи іншого краю, що є проявом мудрості народу. В умовах розширеної географії учасників стає можливим обмін ідеями, підходами, та конкретними реалізаціями з метою ширшого розгортання діяльності народних підприємств.

Сама процедура отримання Свідоцтва народного підприємства жителем територіальної громади полягає у наступному. Майбутній народний підприємець доручає народному реєстратору видати йому Свідоцтво [17/D2.5] та повідомити про це органи державної влади та місцевого самоврядування. В разі порушення прав і свобод людини, ведення комерційної діяльності, виготовлення небезпечної продукції він зобов'язується анулювати Свідоцтво і повідомити про це органи державної влади. За рішенням громади місячні кошти, які підприємець має сплачувати на розвиток територіальної громади, становлять від 1% від обороту і більше, але не менше ніж 100 грн. Повний текст доручення народному реєстратору є у додатку [18/D2.4].

На рис. 10 приведено свідоцтво народного підприємця. На звороті Зразка Свідоцтва приведено нормативно-правову основу діяльності у вигляді витягів з законів України. Подібна процедура стосується і реєстрації народного підприємства (рис.11). На діяльність народного підприємства накладаються такі самі обмеження, як і народного підприємця [19/D2.6]

Отже, народний підприємець у правовому статусі людини має право брати участь у некомерційній екстериторіальній діяльності з метою досягнення соціального ефекту. Формою оподаткування є самооподаткування.

народ України
територіальна громада міста Хмельницький

СВІДОЦТВО **народного підприємця**

(суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності)

№ 23.00.000.0001

Прізвище, ім'я та по-батькові:	Шевченко Оксана Олександрівна.
Місце проведення реєстрації:	29000, Україна, м. Хмельницький., вул. Театральна, 17/1, кв.17.
Правовий статус суб'єкта:	людина.
Організаційно-правова форма:	народний підприємець.
Види діяльності:	некомерційна екстериторіальна.
Мета діяльності:	досягнення соціального ефекту.
Інституційний сектор економіки за CIS:	9000 (інший світ).
Форма оподаткування:	самооподаткування.
Термін дії свідоцтва:	1 (один) рік.
Дата видачі:	15 січня 2014 року.

Народний реєстратор

О.І. Іванова

Рис. 10. Зразок свідоцтва народного підприємця

народ України
територіальна громада міста Хмельницький

СВІДОЦТВО **народного підприємства**

(суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності)

№ 23.00.000.012

Найменування суб'єкта:	“Сонячна енергетика”.
Поштова адреса:	29000, Україна, м. Хмельницький., вул. Театральна, 17/1, кв.17.
Правовий статус суб'єкта:	самоврядна група людей (трудовий колектив).
Організаційно-правова форма:	народне підприємство.
Види діяльності:	некомерційна екстериторіальна.
Мета діяльності:	досягнення соціального ефекту.
Інституційний сектор економіки за CIS:	9000 (інший світ).
Форма оподаткування:	самооподаткування.
Термін дії свідоцтва:	3 (три) роки.
Дата видачі:	15 січня 2014 року.

Народний реєстратор

О.І. Іванова

Рис. 11. Зразок свідоцтва народного підприємства

Дальшим розвитком народного підприємництва є створення структур вищого порядку, які б координували діяльність народних підприємств таких як корпорації, консорціуми.

Для прикладу, нижче описані функції створюваної зараз міжобласної корпорації народних підприємств, основний напрям діяльності яких припадає на виготовлення пристроїв сонячної енергетики та їхнє використання.

Корпорація народних підприємств «Сонячний край»

Напрями діяльності:

- Розробка екологічно чистих і якісних технологій сушіння плодів
- Проектування та виготовлення мобільних сушарок.
- Проектування та виготовлення повітряних та водяних сонячних колекторів.
- Розробка та виготовлення систем підтримання температурних процесів при сушінні продукції.
- Виготовлення та встановлення систем опалення будинку або нагрівання води на основі водяних сонячних колекторів [20/D4.6].
- Виготовлення систем підтримання температурних процесів при опаленні чи нагріванні води.
- Будівництво стаціонарних сушарок, екологічних енергоощадних котеджів, які використовують сонячну енергію [21,22/D4.3, 23/D4.4, 24/D4.1].
- Розробка та виготовлення електронних систем життєзабезпечення будинків, включно з опаленням та кондиціонуванням.
- Термореновація старих будівель (шкіл, садків, лікарень, житлових будинків).
- Будівництво екопоселень.

Правду кажучи, не може бути жодних рекомендацій щодо напрямку діяльності конкретної корпорації. Адже він визначається наявністю людських ресурсів, родючих ґрунтів, розвитком промисловості, наявними та перспективними науково-технічними розробками та багатьма іншими чинниками. Окрім, того, народні корпорації не повинні дублювати свої функції. Адже готові розробки та надбання однієї корпорації можна легко тиражувати по всій Україні через центри інтелектуальної власності народних корпорацій.

Отже, діяльність народних корпорацій різних рівнів мусить і буде сильно відрізнятися. Але для координації дій та прискореного впрова-

дження наукових та технічних розробок має бути створена обласна чи міжобласна координаційна рада, яку можна назвати консорціумом.

Народний консорціум

Мета створення консорціуму – реалізація та фінансування масштабних проектів на території України, координація діяльності народних підприємств, корпорацій, творчих колективів з метою прискореного розвитку економіки України. Конкретизована діяльність кожного консорціуму залежить від специфіки кожного регіону. Тому важко і непотрібно давати занадто конкретні рекомендації.

Напрями діяльності

- Кредитування перспективних та швидко окупних тиражованих розробок.
- Забезпечення збалансованої політики у фінансово-кредитній сфері.
- Реалізація проектів, які не під силу народним корпораціям або ж недоцільні з точки зору їхньої повторюваності.
- Надання кредитів під будівництво екопоселень з відповідними рекомендаціями щодо виду їх діяльності та термінів окупності.
- Розвиток сонячної та вітряної енергетики, відмова від використання природного газу.
- Створення нових та відродження відомих природних ізоляційних матеріалів на основі відходів льону, ненаркотичної коноплі, очерету, глини та вапна.
- Інтенсивний розвиток льонарства та коноплярства.
- Розвиток молочної переробної галузі на основі екологічно чистих технологій.
- Розробка, виробництво і впровадження біогазових генераторів.
- Формування фонду патентів та винаходів, забезпечення взаємовигідного тісного зв'язку з науково-дослідними інститутами.
- Формування стратегії розвитку сіл, екопоселень.
- Розвиток зеленого туризму.
- Координація зв'язків народних корпорацій з закордонними екопоселеннями.
- Біодинаміка та пермакультура як основний напрям діяльності сільськогосподарських народних підприємств – виробників с/г продукції.
- Проведення навчальних семінарів щодо організації народних корпорацій, підприємств, використання передових енергоощадних та екологічних способів будівництва, застосування біодинамічних препаратів, виготовлення колекторів, сушарок тощо.

- Визначення магістральних напрямів розвитку народних підприємств усіх рівнів, залучення до цієї роботи науковців та організаторів виробництва.
- Видання методичної літератури, підручників.
- Розвиток духовності сільських громад як запорука реалізації завдань, поставлених перед народними підприємствами; організація дитячих садочків, шкіл, духовних центрів згідно з програмами діяльності, контрольованих громадою.

На вільній на своїй землі

VI. КООПЕРАТИВНИЙ РУХ НА ОСНОВІ НАРОДНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Протягом перших років від часу отримання незалежності Україна з родючими землями, корисними копалинами, розвинутою промисловістю та наукою вважалась кандидатом №1 до Євросоюзу. Минуло 25 років, і маємо знищену промисловість, відтік науковців та здібних фахівців за кордон, масове безробіття, неприховану корупцію, моральну деградацію населення. Але з іншого боку, в муках народжується громадянське суспільство, народ пройшов через палаючий Майдан, виросло нове покоління, яке готове взяти на себе відповідальність за майбутнє країни.

Україна здатна прогледувати півсвіту. Але цинічна влада нищить продуктивні сили українського села, яке позбавлено можливості реалізації продукції на ринку сільськогосподарських продуктів. Зокрема, не запроваджені податкові пільги для економічного розвитку територій, не використовуються реальні можливості кожного села та його громади. В той же час продовольчий ринок забитий вітчизняною та імпоротною харчовою продукцією сумнівної якості.

Втручання державно-олігархічного капіталу в економіку сільського господарства призвело до створення та поглиблення таких проблем:

- втрата значною частиною сільського населення можливостей отримання стабільних і достатніх доходів за місцем проживання, зниження мотивації до виробництва;
- дефіцит кваліфікованих кадрів на фоні трудової міграції та відтоку в інші сфери діяльності;
- зниження доходів домогосподарств від продажу с/г продукції, зростання вартості паливо-мастильних матеріалів, тощо;

- демографічна криза як наслідок зубожіння села;
- перевиробництво картоплі, овочів, фруктів, ягід над платоспроможним попитом зубожілого міського населення регіонів;
- низька конкурентоспроможність продукції середніх та дрібних виробників на внутрішньому ринку, невідповідність їх продукції міжнародним стандартам якості;
- відсутність інфраструктури для виведення на ринок власної переробленої продукції;
- залежність виробників молока, картоплі, овочів, плодів ягід від діяльності операторів аграрного ринку;
- відсутність державних програм фінансової підтримки дрібних виробників с/г продукції.

Продемонструємо вищесказане на кількох прикладах (Львівська область). На рис. 12 подані графіки обсягів продажу м'ясних виробів у торгівельній мережі з 2008 по 2012 рр. На тому ж рисунку подані обсяги закупівлі м'яса у населення з метою його переробки. У 2008 році переробними підприємствами у сільського населення було закуплено 14,8 тис тон, а торгівій мережі реалізовано 52,6 тис тон. Частка м'яса, заготовленого від домашніх господарств, скоротилася у 2012 році у 11,4 разів. Мало того обсяг виробів з м'яса у торгівій мережі скоротився на 11,1 тис. тон. Це означає, що постраждали сільська і міська частина населення.

Рис.12. Порівняльний графік обсягів закупівлі м'яса у населення переробними підприємствами та продаж у торгівій мережі

Селянину при нинішніх закупівельних цінах не вигідно продавати, а споживачу – купувати дорогі вироби, до того ж сумнівної якості. Причини такої державної політики слід шукати в інтересах певних олігархічних груп, які безконтрольно ввозять в Україну харчові продукти чи їх півфабрикати згідно з існуючими пільгами. Фактично це контрабанда, оскільки у такий спосіб відмиваються немалі суми. Наступні графіки стосуються заготівлі переробними підприємствами сирого молока у населення та обсягів продаж молочних продуктів у торговій мережі (рис. 13).

У 2008 році домогосподарства продали переробним підприємствам 124,9 тис тон сирого молока. Торгова мережа реалізувала 123,1 тис тон. У 2012 р було продано переробникам удвічі менше (65 тис. тон), а торгова мережа реалізувала 118,5 тис. тон. Отже різниця становить $118,5 - 65 = 53,5$ тис тон. Це порошок, пальмова олія, консерванти, які погіршують якість молока, але коштують дешевше. Таке низькоякісне молоко не користується попитом населення, але коштує воно немало. Тому обсяг закупівлі молока порівняно з 2008 р скоротився у 2012 р на 4,6 тис тон і надалі буде скорочуватись.

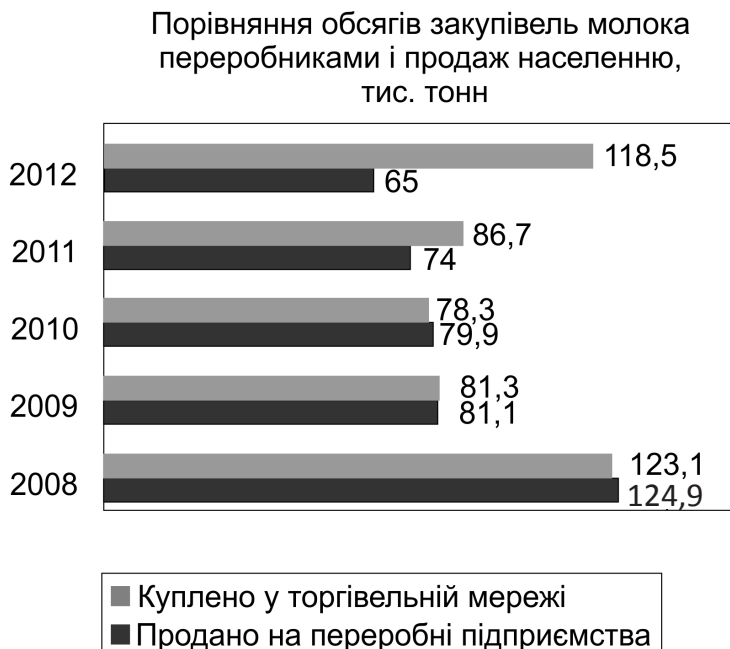

Рис. 13. Графік обсягів купівлі молока на переробку та продаж у торговій мережі

В результаті прибутки агрохолдингів зростають при одночасному зменшенні біологічної норми споживання молока населенням до 54%.

Подібна картина спостерігається і щодо інших продуктів які пропонує село: картоплі (96%), овочів (94%), плодів та ягід (98%), яєць (88%). На організований ринок з села надходить 18% плодів та ягід, 11% молока. Зовсім не надходять картопля, овочі, яйця. На стихійних ринках домогосподарства продають 16,5% овочів, 15,5% м'яса, 10% молока, 6% яєць, 6% плодів та ягід, 5,5% картоплі.

Тепер повернемося до скотарства та заготівель молока у Львівській області , починаючи з 2000 року (табл. 2, 3).

Табл. 2. Поголів'я корів, утримуваних населенням в Україні та у Львівській області (тис. голів)

Рік	2000	2005	2010	2011	2012	2013	Скорочення	%
Україна	3107,3	2768	2042,1	1998,5	1985,4	1979,2	1128,1	36,3%
Львівщина	300,8	221,1	151,9	146,5	143,1	138,2	162,6	54,0
Частка %	9,7	8,0	7,4	7,3	7,2	7,0		

Отже, в Україні поголів'я корів зменшилося до 63,7% (або до 1979,2), а на Львівщині до 46% (або до 138,2тис. голів). Ці дані підтверджують вищесказане.

Табл.3. Виробництво молока домогосподарствами України та області

Рік	2000	2005	2010	2011	2012	2013	%
Україна	8989,2	11131,9	9031,9	8840,1	8848,8	8914,9	99,2
Львівщина	965,9	899,2	633,2	606,5	595	593	61,4
Частка %	10,7	8,1	7,0	6,9	6,7	6,6	
Товарність			12,6	12,2	10,9	8,5	

Виробництво молока на Львівщині неухильно скорочується, як і поголів'я корів. Загрозливим симптомом є рівень товарності молока на Львівщині. Всього 8,5% молока продається переробникам. Решта залишається у розпорядженні домогосподарства. Тому корову утримувати не вигідно. Цим пояснюється таке катастрофічне зменшення поголів'я.

Нині 78% від обсягу виробництва молока розміщено у домашніх господарствах, які утримують 77,5 % поголів'я корів без належної первин-

ної обробки і переробки молока. Низькі закупівельні ціни на молоко як сировину; високі відпускні ціни у торгівельній мережі викликали зростання цін на неорганізованому ринку, які майже зрівнялися з цінами у супермаркетах. Така політика майже повністю виключила доступ коштів від споживача до первинного виробника. При нинішній зниженій купівельній спроможності населення збільшення виробництва молока економічно не мотивоване. Тому при відсутності попиту обсяги заготівель молока від домашніх господарств скорочуються, бо збідніле населення не в стані купувати цей необхідний продукт. Штучне зниження попиту на молоко шляхом підвищення ціни призвело до зменшення поголів'я корів в Україні на 1,1 млн. голів або на 36% з 2008 по 2013 роки. Занепад ринку молока вплинув на зменшення закупівельної ціни в Україні з 2309 до 1905,3 грн за тону. Село втратило 1152, 6 млн. грн лише за період з 2011 до 2012 р. Подібна картина спостерігалася і в 2013 р. Аналіз ситуації на продовольчому ринку України переконливо демонструє втрату українським селом свого історичного призначення як виробника власної якісної і дешевої продукції.

Приємним виключенням з правил є наслідки діяльності домогосподарств Черкаської області за останні роки. При кількості корів серед областей України на рівні 2,3% і виробництві молока на рівні 2,7% у 2008 р. (17 місце серед областей України) домогосподарства наростили товарність молока до рівня 70,8% у 2012 році і 68,7% у 2013 році. При цих показниках вартість утримання корови становила 8385 грн, 7238 грн і 8965 грн відповідно у 2011, 2012 і 2013 рр. Основним чинником стало збільшення закупівельних цін на сире молоко, які дають селянину Черкащини можливість отримати реальні прибутки. Такою має бути соціально справедлива постановка питання у всіх областях України..

Для прикладу розглянемо підходи місцевої влади до збільшення виробництва молока домогосподарствами Львівської та Черкаської областей. При аналізі статистичних даних відразу кидається в очі, що поголів'я корів у Львівській області (138,2 тис.) утричі більше, як у Черкаській області (46, 7 тис.). Здавалося б, що кількості заготовленого молока на Львівщині та Черкащині мають відрізнитися теж утричі.

Але все вийшло з точністю до навпаки. На Черкащині збільшення закупівельної ціни на 26% призвело до стабілізації роботи молочного сектору, окупності утримання корів. Наприклад у 2012 р заготівельник молока компенсував 7238 грн на утримання корови (за винятком 30% молока, які виробник залишає для своїх потреб). Черкаська область нині є

другою по кількості зданого молока. І це при підвищенні закупівельної ціни літра молока всього на $2,05 - 1,64 = 0,41$ грн.(!).

Табл.4. Виробництво молока в Черкаській та Львівській областях

Область	Ціна тони молока, зданого на переробку	Вартість утримання корови при 70% товарності	повернення витрат на корову, 2011/товарність	Повернення витрат на корову, 2012/товарність	повернення витрат на корову, 2013/товарність
Львівська	1631,8 грн	11111	1164/ 12,2%	741/10,9%	781/ 8,5%)
Продано, л			506	454	364
Черкаська	2050 грн	11035	8385/67,9%	7238/70,8%	8972/ 68,1%
Продано л			3533	3662	3636

На Львівщині при закупівельній ціні 1,638 грн./літр здавати молоко на переробку не вигідно. Про що і свідчать приведені вище цифри. При товарності молока 12,2%; 10,9% і 8,5% відповідно у 2011, 2012 і 2013 рр. надходження від продажу молока становили у відповідно 1164, 741 і 781 грн. При тому, що згідно з міжнародними дослідженнями, проведеними в Україні, в 2011 р, затрати на утримання корови в домогосподарстві становила 10700 грн. Нині, у зв'язку з інфляцією це вже 14104 грн.

Як бачимо, виробництво товарного молока у Львівській області постійно падає. Хотілося би знати, у якому світі живуть депутати та чиновники, які щоденно розписуються у любові до свого народу. Ці цифри свідчать про покоління хворих дітей, які не одержать повноцінного харчування, бо дороге магазинне молоко отруєне консервантами та імпортованими добавками.

Вихід із цієї кричущої ситуації, коли населення змушене купувати дорогі та неякісні молочні продукти, полягає у структурних перетвореннях економіки села з залученням кооперативних господарств з широкими податковими пільгами. Кооператив забезпечує переробку сирого молока на маслозаводі або ж згодом власними силами. Значним поступом вперед є можливість доступу до кінцевого споживача через власну систему маркетингу. В такому разі виробник молока може сподіватися на більшу частку від кінцевої ціни. Така схема не позбавлена певних недоліків, оскільки держава може відмінити податкові пільги, ввести обмеження на ціну продукції, заборонити її реалізацію тощо.

Але простішим та природнішим виходом є використання вже існуючих народних підприємств. Перевагами такого підходу є:

- самооподаткування народного підприємства в межах 1% від обороту і вище;
- залучення усіх учасників виробничого процесу (селян – поставальників сировинної продукції, фермерських господарств) до народного підприємства з різними частками при розподілі прибутків та різними статусами (людина – виробник, народний підприємець);
- гарантоване централізоване забезпечення селянських господарств кормами, обладнанням тощо;
- вирішення соціальних питань для працівників та їхніх родин
- організація приватного пенсійного фонду;
- реалізація інвестиційних проектів (в першу чергу переробних підприємств).

До переваг такого підходу слід віднести можливість організації народної корпорації обласного рівня з такими розширеними функціями:

- Маркетингові послуги.
- Логістика.
- Реалізація мережі магазинів в обласному та районних центрах.
- Постачання дешевими та якісними продуктами закладів освіти, лікарень, інших закладів соціальної сфери.
- Залучення науковців та конструкторів до проектування та виготовлення переробного обладнання с/г продукції.
- Використання фонду інтелектуальної власності (винаходи, методи економічного обґрунтування діяльності сільських народних підприємств різного профілю, технології екологічної обробки ґрунтів тощо).
- Розвиток зеленого туризму на базі екологічних харчових продуктів та домашніх господарств.
- Створення матеріально-технічної бази для власної переробки продуктів.

Одним із прикладів діяльності фонду інтелектуальної власності є реалізація чітких рекомендацій, згідно з якими можна підвищити продуктивність праці селян – виробників молока через систему преміальних виплат. Наприклад, при збільшенні товарності молока базисної жирності та білка з 50 до 70% виробнику молока додатково нараховується 20% виплат. Мало того, за вищий сорт молока додатково нараховується 15%, а за сорт екстра – до 20% від вищого сорту. І навпаки, при реалізації молока другого сорту розцінка порівняно з базисною

зменшується на 10%, а за несортове молоко – на 30% від ціни другого сорту.

Таким чином, різниця в цінах при товарності 70% з врахуванням кооперативних виплат становить 1,6 грн за літр (ціни 2013 р.), а товаровиробник отримує додатково 5170 грн на корову.

Різниця між несортним молоком і сортом екстра при тій же товарності становить вже 2,82 грн за літр молока базисної жирності. При цьому товаровиробник отримує додатково 9089 грн.

Члени кооперативу можуть приймати рішення про інвестиції коштів: наприклад для будівництва власного переробного цеху, придбання обладнання, техніки тощо.

На основі вищесказаного можемо зробити висновок, що українське село тільки в галузі молочного скотарства володіє значними ресурсами. При нинішньому поголів'ї і фактичній продуктивності корів можливо довести товарність продукції до 70%. Наприклад, селяни Черкащини довели цей показник до 68 – 70,8%. В цілому по Україні це дасть можливість отримання більше 6 млн. тон молока базисної жирності 3,4% , а сума від виручки при ціні 6 грн за літр досягне 35 млрд. грн. Оскільки на перспективу такі харчові консорціуми обласного рівня займатимуться також свинарством, птахівництвом, крільництвом, рослинництвом, народними промислами, то при такій багатофункціональності прискорений розвиток українського села забезпечений. Запропонована концепція розвитку села за участі окремих домогосподарств є чисто українським унікальним винаходом. Адже в розвинених країнах жителі не мають необхідності утримання рогатої худоби. Більше того, з'являється можливість залучення зацікавлених споживачів, які б могли бути інвесторами-кредиторами такого типу підприємства. Крім дивідендів, вони б отримали молочні продукти високої якості, що виключить зовнішні запозичення і навіть стабілізує національну грошову одиницю.

На рис. 14 зображена структура народного підприємства. Його фінансують дрібні кредитори-інвестори, які вважають прибутковими для себе незначні інвестиції в обмін на недорогі та якісні харчові продукти. Це студенти, викладачі вищих навчальних закладів, батьки учнів освітніх шкіл, підприємці, просто жителі міста, пацієнти лікарень. Поряд з залученням своїх коштів та отриманням продуктів вони отримуватимуть відсотки на вкладені гроші. На рис. 15 подано структуру народної корпорації з сучасним переробним заводом та плануванням виробництва на основі сучасного маркетингу, функції якої розширені на кредитно-

банківську сферу, страхові послуги. Отже, має бути створене позитивне і конкурентне ринкове середовище і відтворена власна переробна і торгова інфраструктура. Таким чином можна створити районну та обласну надбудову, яка б ефективно вирішувала проблеми кількох десятків народних підприємств нижнього рівня. Їхня структура базується на досвіді діяльності американських диверсифікованих кооперативів і дозволяє поєднати можливості власника домогосподарства і фермера, який володіє власною технікою.

Рис.14. Структура переробного підприємства нижчого рівня

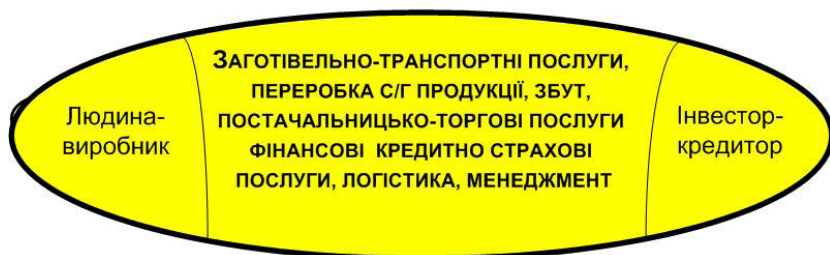

Рис.15. Структура народної корпорації

Результати роботи виробників молочної продукції на Черкащині об'єктивно підтверджують перспективність діяльності кооперативного руху на основі народного підприємства при дотриманні чітких правил його діяльності. Вони мають відповідати світовому досвіду та практиці, правовому захисту товаровиробника і його суспільних інтересів. Використання фінансових важелів для мотивації виробництва та поліпшення якості продукції сприяло б прискореному наповненню ринків недорогою вітчизняною продукцією відповідної якості, кількості та асортименту. Таким чином, народні підприємства міста і села можуть самостійно вирішити проблеми без допомоги з боку держави.

ПІСЛЯСЛОВО

Цей посібник виданий для поширення інформації про альтернативу існуючому недосконалому соціальному організму, який залишився нам у спадок від зруйнованої імперії. Геніальний теоретик та практик Рудольф Штайнер майже століття тому заповнив основи іншого соціального устрою, в якому духовність животворно впливає на економіку та державне право. У наш час організація вільного духовного життя може йти поруч з створенням невеликих народних підприємств, в яких згідно з концепцією видатного економіста та філософа Шумахера, використовувались би спрощені серединні технології для різних застосувань. Для прикладу, найближчим часом на двох народних підприємствах територіальної громади м.Хмельницький будуть виготовлятися недорогі сонячні повітряні та водяні колектори, призначені для побутових та виробничих потреб. Вони вигідно відрізнятимуться співвідношенням ціна/якість порівняно з імпортними. Одночасно планується впровадження у виробництво мобільної сонячної сушарки плодовоовочевої продукції на основі повітряного колектора. Це лише один з прикладів виробничої діяльності в некомерційному просторі, яка не оподатковується державою. Другим вражаючим прикладом є організація високоефективних та швидко окупних народних підприємств по заготівлі та переробці молока та харчових продуктів.

Сподіваємося, що інформація щодо територіальних громад та організації народних підприємств не залишить нікого байдужим, бо дасть можливість покращення свого особистого життя, а також життів мешканців свого селища, міста, села.

Нашим завданням є розвиток економічних та правових відносин сучасного суспільства. Типові документи (договори, довіреності, акти передачі), які регламентують виробничу діяльність народних підприємств, подані у додатках на електронному носії інформації. Після прочитання посібника та відвідання наших семінарів читач може прийняти рішення щодо організації власного народного підприємства.

Всі відгуки та побажання надсилайте на електронну пошту або дзвоніть на наші телефони.

Ольга Уграк	067 70 41 651	ukraine_hm@mail.ru
Юрій Дудикевич	097 24 62 356	jurijdudykevych@ukr.net
Віктор Горбанюк	067 73 82 290	

ПРОЛОГ ДО ПОЕМИ “МОЙСЕЙ”

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжю,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!

Твоїм будущим душу я тривожу,
Від сорому, який нащадків пізних
Палитиме, заснути я не можу.

Невже задарма стільки серць горіло
До тебе найсвятішою любов'ю,
Тобі офірюючи душу й тіло?

Задарма край твій весь политий кров'ю
Твоїх борців? Йому вже не пишаться
У красоті, свободі і здоров'ю?

Та прийде час, і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, вперешся Бескидом,

Покотиш Чорним морем гомін волі
І глянеш, як хазяїн домовитий,
По своїй хаті і по своїм полі.

Іван ФРАНКО

ЛІТЕРАТУРА

1. Малое прекрасно, www.samorodok.org/shum/pdf/.
2. Рудольф Штайнер. Некоторые пункты социального вопроса в жизненных потребностях настоящего и будущего, www.koob.ru.
3. www.Intentionalcommunities.com.
4. Всемирный индекс счастья, www.gtmarket.ru.
5. Сталий розвиток як парадигма суспільного зростання XXI ст., www.geograf.com.ua.
6. Декларація про цілі та завдання міжнародної організації праці. Філадельфія 1944. www.dcz.gov.ua.
7. Конституція України.
8. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.
9. УРЕ, Київ, 1961.
10. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права.
11. Закон України про зовнішньо-економічну діяльність.
12. Закон про місцеве самоврядування в Україні.
13. Договір територіальної громади.
14. Договір з уповноваженням територіальної громади.
15. Волевиявлення жителя – людини.
16. Волевиявлення людини (суверенного кредитора-інвестора).
17. Свідоцтво народного підприємця.
18. Доручення народному реєстратору.
19. Свідоцтво народного підприємства.
20. Прості водяні колектори.
21. Дудикевич Ю.Б. Енергоощадні котеджі Львів, Сполом, 2011 р.
22. Сонячні міні сушарки.
23. Теплі повітряні підлоги.
24. Народна економіка України.

ВМІСТ КОМПАКТ-ДИСКУ

1. Типові документи щодо здійснення влади безпосередньо

- 1.1. Правова довідка людини (загальна).
- 1.2. Зразки типових Волевиявлень людини.
- 1.3. Ст.19 Конституції України - свобода і воля для кожного.
- 1.4. Договір територіальної громади міста Хмельницький.
- 1.5. Договір приєднання до договору ТГ міста Хмельницький.
- 1.6. Договір з Уповноваженим у справах ТГ міста Хмельницький.
- 1.7. Договір приєднання до договору з Уповноваженим у справах.
- 1.8. Договір з Уповноваженим з питань судочинства.
- 1.9. Договір приєднання до договору з Уповноваженим ТГ з питань судочинства.
- 1.10. ПОВІДОМЛЕННЯ юридичним особам («органам»).
- 1.11. Титул власності на природні ресурси України.
- 1.12. ПОДЯКА (за охорону землі).

2. Типові зразки документів по народній економіці

- 2.1. Договір з Уповноваженим з питань реєстрації (народним реєстратором).
- 2.2. Договір приєднання до договору з Уповноваженим з питань реєстрації.
- 2.3. Додаток 1. Концепція народної економіки.
- 2.4. Додаток 2. Зразок Доручення.
- 2.5. Додаток 3. Свідоцтво народного підприємства.
- 2.6. Додаток 4. Зразки договорів на отримання послуги.
- 2.7. Додаток 5. Зразки договорів на отримання продукції.
- 2.8. ПОВІДОМЛЕННЯ Президенту про народну економіку.
- 2.9. Протокол про кримінальне правопорушення.

3. Цікава кореспонденція

- 3.1. ПОВІДОМЛЕННЯ про відсутність органів місцевого самоврядування.
- 3.2. ПОВІДОМЛЕННЯ про судову владу в Україні.
- 3.3. Роз'яснення Верховному суду України.
- 3.4. Конституція України
- 3.5. Про місцеве самоврядування

4. Література

- 4.1. Народна економіка України
- 4.2. Штайнер: Основные пункты социального вопроса.
- 4.3. Сонячні міні сушарки
- 4.4. Теплі повітряні підлоги
- 4.5. Шумахер: Малое Прекрасно
- 4.6. Прості водяні колектори

Навчально-видавниче видання

**УГРАК Ольга Іванівна
ДУДИКЕВИЧ Юрій Богданович
ГОРБАНЮК Віктор Олександрович**

ПОСІБНИК НАРОДНОГО ПІДПРИЄМЦЯ

Практичні рекомендації

Авторська редакція
Комп'ютерне верстання та
дизайн обкладинки – **Анастасія ЮРЧИК**
Відповідальний за випуск – **Олег ДУК**

Підписано до друку 30.04.14.
Формат 60х84/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 2,79. Зам. № 685/29-10.

Видавництво “СПОЛОМ”
79008 ,Україна, м. Львів, вул. Краківська, 9. Тел./факс: (380-32) 297-55-47
e-mail: spolom_lviv@ukr.net Свідоцтво держреєстру: серія ДК, № 2038 від 02.02.2005 р.

Друк ФОП Гуменецький М. В.
81630, Львівська обл., Миколаївський р-н, с. Гонятичі, вул. Польова, 10
Свідоцтво держреєстру: № 083613 від 18.08.2008 р.

УГРАК, Ольга Іванівна.

Посібник народного підприємця [Текст] : практичні рекомендації / О. І. Уграк, Ю. Б. Дудикевич, В. О. Горбанюк . – Львів : СПОЛОМ, 2014. – 48 с. : іл., табл.

Бібліогр.: с. 46, [24] назв.

Посібник призначений для особистостей, які хочуть реалізувати себе в правовому статусі людини. На відміну від підприємств комерційного простору (утвореного та контролюваного державою УКРАЇНА), народні підприємства некомерційного простору утворені громадами жителів – людей. Вони працюють на основі самооподаткування, яке йде на розвиток територіальної громади, отже вирішують виробничі та соціальні проблеми села, селища, міста. В посібнику Подані зразки документів, потрібні для трансформації місцевої територіальної громади у громаду людей, яка житиме на основі прямого народовладдя, та зразки документації для створення народних підприємств. Значна увага приділена діяльності попередників, які жили у ХХ ст. та напружували соціально-економічні структури майбутнього суспільства. Прикладним аспектом посібника є застосування недорогих пристроїв соляної енергетики у сільському господарстві та принципів роботи молочної галузі з переробкою молочних продуктів на селі.

**ББК -1*65.9(2)
У 27**